

CONCILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, modificarea și completarea Legea audiovizualului nr. 504/2002, republicată, precum și de modificare și completare a Legii nr. 60/1991

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, modificarea și completarea Legea audiovizualului nr. 504/2002, republicată, precum și de modificare și completare a Legii nr. 60/1991 (b465/17.09.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3614/23.09.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1027/25.09.2024,

CONCILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii audiovizualului nr. 504/2002, precum și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și a Legii nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice.

Potrivit Expunerii de motive, „într-o lume în care valorile tradiționale sunt deseori puse sub semnul întrebării, această lege vine să protejeze integritatea morală și biologică a societății, prin reglementarea promovării unor comportamente și ideologii care pot afecta dezvoltarea sănătoasă a minorilor. În mod specific, legea propune

restricții clare asupra diseminării conținutului care promovează sau normalizează comportamente ce contravin rolurilor biologice și naturale ale bărbatului și femeii”.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. n) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Menționăm că o propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 (Pl-x nr. 617/2019, respectiv L87/2020), care viza inclusiv aspecte ce se înscriu în sfera de reglementare a prezentei inițiative legislative, a rămas în reexaminare la Senat, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 907/2020, prin care a fost admisă obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor propuse pentru art. 7 alin. (1) lit. e) din lege, având următorul cuprins:

„Art. 7. - (1) În unitățile, în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale, inclusiv în unitățile care oferă educație extrașcolară, sunt interzise:

(...)

e) activitățile în vederea răspândirii teoriei sau opiniei identității de gen, înțeleasă ca teoria sau opinia că genul este un concept diferit de sexul biologic și că cele două nu sunt întotdeauna aceleași”.

Precizăm că, în ceea ce privește propunerea legislativă menționată, în Raportul comun din 27.02.2024 al Comisiei de învățământ și al Comisiei de constitucionalitate din Camera Deputaților, membrii celor două comisii au propus plenului Camerei respingerea acesteia.

5. Analizând soluțiile legislative preconizate pentru modificarea și completarea **Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023**, constatăm că interdicția constând în „propagarea, diseminarea, susținerea și aprecierea publică a ideologiei propagandistice LGBTQIA+”, prevăzută în textul propus pentru art. 11 alin. (1¹), include, prin raportare la definiția „ideologiei propagandistice LGBTQIA+” prevăzută la alin. (1⁴), și interdicția prevăzută de dispozițiile declarate neconstituționale, menționate mai sus.

Prin urmare, apreciem că prezentei propunerii legislative îi sunt aplicabile, *a fortiori*, considerentele reținute de **Curtea**

Constituțională, prin **Decizia nr. 907/2020**, referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 29 din **Constituție**.

Astfel, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea fundamentală, „*Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale*”, iar potrivit alin. (2) aceluiași articol „*Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc*”.

Astfel, prin decizia menționată, Curtea Constituțională a statuat că „*libertatea conștiinței presupune, în esență, posibilitatea persoanei de a avea și a exprima public concepția sa despre lumea încorajurătoare. Formarea acestei concepții se realizează sub influența a numeroși factori pe parcursul vieții individului, cadreu în care sistemul de învățământ are un rol esențial. (...) Concepția de viață nu poate fi „prescrisă“ sau impusă de către stat prin stabilirea ca adevăruri absolute a unor idei și interzicerea, de plano, a oricărui demers de cunoaștere a eventualelor alte opinii/teorii existente în privința aceluiași subiect, cu atât mai mult atunci când asemenea opinii/teorii sunt promovate/susținute din punct de vedere științific și legal, marcând evoluții ale societății la un moment dat. (...) Or, prin textul de lege criticat este interzisă orice activitate de cunoaștere/exprimare în mediul educațional organizat a teoriilor/opiniilor vizând identitatea de gen diferite de cea stabilită de către stat. Aceasta echivalează cu constrângerea, atât a tinerilor, cât și a cadrelor didactice, de a adopta și exprima - în spațiile destinate învățământului - doar opinia promovată și recunoscută de stat prin lege, potrivit căreia genul este identic cu sexul biologic, constrângere incompatibilă, de plano, cu libertatea conștiinței, astfel cum este definită de textul constituțional menționat.* (...).

Curtea Constituțională reține că, prin cadrul normativ creat în privința organizării educației, statul nu trebuie să desconsidere persoana, cu toată complexitatea inherentă acestui concept, și să o plaseze într-un plan secund față de eventuala dorință a statului de a impune o anume idee. Altfel spus - cu referire la prezenta cauză - dorința statului, prin autoritățile sale, de a promova la un moment dat o concepție privitoare la noțiunile de „sex“ și „gen“ nu trebuie să se transforme într-un act de impunere și de sancționare a demersurilor de cunoaștere/aducere la cunoștință a opiniilor existente cu referire la

această temă, adică un act constrângător al libertății conștiinței, ca dimensiune inherentă a demnității umane”.

De asemenea, soluțiile legislative preconizate pentru modificarea și completarea Legii Învățământului preuniversitar nr. 198/2023 sunt susceptibile și de încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitoare la principiul egalității cetățenilor în fața legii, în coroborare cu cele ale art. 32 privind asigurarea accesului la învățatură și cu cele ale art. 49 privind protecția copiilor și a tinerilor.

În acest sens, Curtea Constituțională a reținut în **Decizia nr. 907/2020** că „*În lumina principiului egalității (...), în corelație cu dreptul la învățatură și protecția copiilor și a tinerilor, acestora trebuie să li se asigure, fără nicio discriminare, posibilitatea de a cunoaște și studia teorii, idei, concepte în acord cu evoluțiile societății, fără constrângerile de natură a cenzura libertatea lor de gândire și de exprimare. (...) Problematica identității de gen este prezentă nu doar în dezbatările teoretice, ci și în legislații și într-o bogată jurisprudență la nivel european, iar interzicerea informării cu privire la aceasta apare ca o încălcare nejustificată a accesului egal la educație al tinerilor din România”.*

Totodată, soluțiile legislative preconizate sunt susceptibile de a aduce atingere și dispozițiilor art. 30 alin. (1) și (2) din Constituție, referitoare la libertatea de exprimare și interzicerea cenzurii.

Astfel, prin **Decizia nr. 907/2020**, Curtea Constituțională, făcând trimitere la jurisprudența sa, precum și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a amintit că „*libertatea conștiinței implică, inevitabil, și libertatea de exprimare, care face posibilă exteriorizarea, prin orice mijloace, a gândurilor, a opiniilor, a credințelor religioase sau a creațiilor spirituale de orice fel*». (Decizia nr. 485 din 6 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 9 iunie 2008). Referitor la conținutul ideilor, opiniilor ce pot fi exprimate la un moment dat, CEDO a statuat, în legătură cu interpretarea art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, că libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele unei societăți democratice și una dintre condițiile de bază pentru progresul ei și pentru împlinirea fiecărui individ (Hotărârea din 25 octombrie 2018 în Cauza E.S. împotriva Austriei). „*Libertatea de exprimare consacrată prin art. 10 este valabilă, sub rezerva paragrafului 2, nu numai pentru «informații» sau «idei» primite favorabil sau considerate ca inofensive ori indiferente, dar și pentru*

cele care frapează, șochează sau îngrijorează“ (a se vedea, printre altele, Hotărârea din 7 decembrie 1976 pronunțată în Cauza Handyside împotriva Regatului Unit, paragraful 49, și Hotărârea din 23 septembrie 1994 pronunțată în Cauza Jersild împotriva Danemarcei, paragraful 37). (...).

Curtea reține că interzicerea accesului la cunoașterea unei opinii și a exprimării în această privință numai pentru că nu concordă cu cea a statului asupra unei problematici - în speță, identitatea de gen - apare din această perspectivă ca o încălcare evidentă a libertății de exprimare într-o societate democratică, neputând fi încadrată în niciuna dintre limitele consacrate de textul constituțional de referință. Or, „întrucât limitele impuse libertății de exprimare sunt ele însele de rang constituțional, stabilirea conținutului acestei libertăți este de strictă interpretare, nicio altă limită nefiind admisă decât cu încălcarea literei și spiritului art. 30 din Constituție.“ (A se vedea Decizia nr. 629 din 4 noiembrie 2014, precitată, paragraful 48, și Decizia nr. 650 din 25 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 din 7 februarie 2019)”.

De asemenea, apreciem că soluțiile legislative preconizate sunt susceptibile și de încălcarea dispozițiilor **art. 1 alin. (3) și alin. (5)** din **Constituție** referitoare la **statul de drept și la respectarea Constituției și a legilor**, precum și ale **art. 20 alin. (2)** privind prioritatea **reglementărilor internaționale în materia drepturilor fundamentale ale omului**.

Prin **Decizia nr. 907/2020**, Curtea Constituțională a reținut că „*legislația română reglementează efecte juridice ale schimbării sexului prin art. 4 alin. (2) lit. l) din Ordonanța Guvernului nr. 41/2003 privind dobândirea și schimbarea pe cale administrativă a numelor persoanelor fizice. (...).*

Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 326 din 5 iunie 2013, distinge între noțiunile de „sex“ și „gen“ prin dispozițiile art. 4 lit. d²) și d³), introduse prin art. I pct. 3 din Legea nr. 229/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 7 octombrie 2015. (...).

Definiția noțiunii de „gen“ apare și în Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, ratificată prin Legea nr. 30/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 25 martie 2016. (...).

Curtea reține că noțiunea de „gen“ are o sferă mai largă decât cea de „sex“/sexualitate în sens strict biologic, încrucnând încorporează elemente complexe de natură psihosocială. Astfel, dacă noțiunea de „sex“ este circumscrisă caracterelor biologice care marchează deosebirile dintre bărbați și femei, noțiunea de „gen“ se referă la un ansamblu de trăsături psihologice și socioculturale. (...). Conștientizarea apartenenței sexuale a individului apare astfel ca o componentă în cadrul identificării de gen, însă factorii biologici sunt compleatați de cei sociali, identitatea de gen incluzând-o pe cea sexuală și adaptând-o solicitărilor sociale. Statul român a consacrat legislativ această viziune/abordare, asumându-și obligații ce vizează, în esență, combaterea stereotipiilor de gen și realizarea efectivă a principiului egalității și nediscriminării. (...).

Deopotrivă în temeiul dreptului Uniunii Europene (UE), promovarea egalității de gen și combaterea discriminării pe criterii de sex sunt problematici dezvoltate atât la nivel normativ, cât și jurisprudențial. Astfel, potrivit Tratatelor UE, protecția împotriva discriminării bazate pe sex a fost și a rămas o funcție fundamentală a Uniunii Europene, iar egalitatea de gen este o „valoare fundamentală“ (articolul 2 din TUE) și un „obiectiv“ (articolul 3 din TUE) al Uniunii. Gradul de acceptare a importanței sociale și economice a asigurării egalității de tratament a fost întărit prin poziția centrală pe care a primit-o în Carta drepturilor fundamentale a UE“.

Prin urmare, „legislația României interzice discriminarea pe criterii de orientare sexuală, cuprinde soluții legislative pentru situații vizând schimbarea de sex, distincția între noțiunile de „sex“ și „gen“, aşadar, dispoziții clare și în concordanță cu obligațiile asumate de România ca parte semnatară a unor tratate internaționale referitoare la domeniul materiei „identității de gen“. Tot astfel, sistemul normativ intern este racordat, prin intermediul art. 20 din Constituție, cadrului normativ internațional în materia drepturilor omului și interpretării evolutive date de instanțe internaționale precum CEDO, consacrând prioritatea celor mai înalte standarde privind drepturile fundamentale. Prin intermediul art. 148 din Constituție, normele europene obligatorii au prioritate în situația în care sunt contrare celor interne. În acest context, interzicerea prin lege a exprimării și cunoașterii în unitățile de învățământ a problematicii identității de gen altfel decât ca identitate între gen și sexul biologic echivalează cu promovarea unor soluții normative ce se exclud reciproc, fiind de natură să creeze un cadru

normativ confuz și contradictoriu, contrar cerințelor de calitate a legii impuse de art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție”.

6. Referitor la **soluțiile legislative preconizate pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002**, apreciem că sunt aplicabile *mutatis mutandis* considerentele reținute de Curtea Constituțională în **Decizia nr. 907/2020**, menționate mai sus, referitoare la încălcarea **art. 29, art. 16 alin. (1), art. 30 alin. (1) și (2)** și **art. 1 alin. (3) și (5)** din **Legea fundamentală**.

În plus, soluțiile legislative preconizate sunt susceptibile și de încălcarea **art. 31 alin. (1), (2) și (4) din Constituție**. Potrivit acestor dispoziții:

„(1) *Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngăduit.*

(2) *Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.*

(...)

(4) *Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice”.*

Este adevărat că, potrivit **alin. (3)** al aceluiași articol, „*Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau securitatea națională*”. Prin urmare, restrângerea dreptului la informație în acest caz trebuie să fie circumstanțiată pentru protejarea tinerilor, adoptându-se strict soluțiile legislative necesare pentru atingerea scopului urmărit. Or, prin dispozițiile propuse se prevăd **interdicții generale** de difuzare a unor informații referitoare la orientările sexuale.

7. Referitor la soluțiile propuse pentru **completarea Legii nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice**, semnalăm că acestea sunt susceptibile de a încălca prevederile **art. 39 din Constituție**, referitoare la **libertatea întrunirilor**.

În fapt, soluțiile legislative preconizate **suprimă** dreptul la întrunire al cetățenilor aparținând minorităților sexuale.

În plus, întrucât, ca urmare a acestei interdicții, acești cetățeni nu și vor mai putea exprima public revendicările, soluțiile propuse sunt susceptibile de a aduce atingere și **libertății de exprimare**, consacrată de **art. 30 din Legea fundamentală**.

De asemenea, norma este susceptibilă de a fi considerată discriminatorie, cu încălcarea **art. 4 alin. (2) și art. 16 alin. (1)** din Constituție.

8. Distinct de cele menționate mai sus, proiectul nu respectă cerințele de **claritate, precizie și previzibilitate** impuse de normele de tehnică legislativă, aşa cum vom arăta în continuare, fiind susceptibil și din această perspectivă de încălcarea **art. 1 alin. (5) din Constituție**, referitor la obligativitatea respectării legii, în componenta referitoare la calitatea acesteia.

Așa cum a reținut Curtea Constituțională prin Decizia nr. 619/2016, „*una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative. Așadar, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, respectiv să fie clar, precis și previzibil.*”.

Analizând proiectul din perspectiva respectării acestor cerințe, constatăm că acesta utilizează termeni mult prea generali sau cu caracter echivoc, creând premisele aplicării discreționare a dispozițiilor propuse, cu consecința afectării drepturilor și libertăților fundamentale.

8.1. La pct. 2, la textul propus pentru art. 11 alin. (1¹) din Legea nr. 198/2023, nu este clar cui îi incumbă obligația preconizată. De asemenea, termenul „protejarea” este vag, nefiind clar dacă presupune o inacțiune sau/și o acțiune.

La **alin. (1²)**, semnalăm că definiția expresiei „sex biologic” este incompletă în raport cu literatura de specialitate din domeniul medical, care precizează că „*sexul desemnat la naștere se stabilește pe baza organelor genitale (masculin, feminin sau hermafrodit/intersexual), cromozomi și hormoni*” și că „*trebuie să se facă diferența între noțiunile de sex, identitate de gen și expresie de gen, întrucât sunt entități distincte*”.¹

La **alin. (1³)**, semnalăm că textul conține o singură definiție pentru patru termeni diferiți. În plus, considerăm că termenul „încurajare” nu este suficient de clar.

La **alin. (1⁴)**, apreciem că definiția propusă este lipsită de coerentă, acuratețe și rigoare normativă, pe de o parte, prin asimilarea unui domeniu interdisciplinar precum teoria de gen, studiat de mai multe discipline academice (psihologie, sociologie, științe medicale etc.), cu o „ideologie propagandistică” și, pe de altă parte, prin recurgerea la expresii precum „ideologie propagandistică LGBTQIA+” și „idei, manifestări și noțiuni ce provoacă sau dezvoltă comportamente

¹ „Disforia de gen la copil și adolescent – o afecțiune îndepărtată de practica pediatrică?” - Mirela Silvia Iancu^{1,2}, Ana-Maria Davițoiu^{1,2}, Sorina Chindriș^{1,2}, Iulia Florentina Țincu^{1,2}, Monica Livia Gheorghiu^{1,3}, Doina Anca Plesca^{1,2} (1 - Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila“, 2 - Spitalul Clinic de Copii „Dr. Victor Gomoiu“, 3 - Institutul Național de Endocrinologie „C.I. Parhon“), Revista Română de Pediatrie, Volumul LXIX, Nr. 4, An 2020.

umane”. O observație similară formulăm și în cazul normei preconizate pentru **alin. (1⁵)**.

8.2. La textul propus la **pct. 3**, considerăm că sintagma „diferite de cele general acceptate între un bărbat și o femeie, practicate de societatea românească” are o formulare mult prea generală.

8.3. La **pct. 4**, la textul propus pentru **art. 21 alin. (5) din Legea nr. 504/2002**, nu este clar dacă se urmărește interzicerea conținutului media respectiv numai după ora 22.00. Pe de altă parte, textul propus nu se încadrează tematic în cuprinsul art. 21 din actul normativ de bază, acest articol reglementând difuzarea în exclusivitate a evenimentelor considerate de importanță majoră.

8.4. La **pct. 5**, cu referire la norma preconizată pentru **art. 3 alin. (4)**, nu este clar care este sensul cuvântului „promovează”. Observația este valabilă și pentru **pct. 9**, în ceea ce privește norma propusă pentru **art. 5 alin. (3) din Legea nr. 60/1991**.

De asemenea, semnalăm că sintagma „propagarea directă sau indirectă de idei și noțiuni de natură să fie identificate ideologic cu ideologia LGBTQIA+” este echivocă.

8.5. La **pct. 7** se propune completarea **art. 33**, deși acest articol este abrogat.

8.6. La **pct. 8**, intervenția legislativă vizează în mod greșit **art. 90 alin. (1) lit. (d)**, norma respectivă stabilind drept contravenție „*nerespectarea prevederilor legale privind acordarea dreptului la replică*”.

*

* * *

În concluzie, față de considerentele arătate, apreciem că **prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată în forma propusă**.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

O.G. nr. 137/2000

M. Of. nr. 431/2 sep. 2000

Ordonanță privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 48/2002

M. Of. nr. 69/31 ian. 2002

(v. D.C.C. nr. 818/2008 - M. Of. nr. 537/16 iul. 2008 (art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 alin. (1)); D.C.C. nr. 819/2008 - M. Of. nr. 537/16 iul. 2008 (art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 alin. (1)); D.C.C. nr. 820/2008 - M. Of. nr. 537/16 iul. 2008 (art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 alin. (1)); D.C.C. nr. 821/2008 - M. Of. nr. 537/16 iul. 2008 (art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 alin. (1)); D.C.C. nr. 997/2008 - M. Of. nr. 774/18 nov. 2008 (art. 20 alin. (3)); D.C.C. nr. 1325/2008 - M. Of. nr. 872/23 dec. 2008 (în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătoarești au competență să anuleze ori să refuse aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative); Decizia I.C.C.J. nr. 2/2015 - M. Of. nr. 201/26 mar. 2015 (art. 2 raportat la art. 1 alin. (2) lit. e) pct. (i) și alin. (3) și ale art. 27)

1. modificări prin	L. nr. 48/2002	M. Of. nr. 69/31 ian. 2002	
	Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare		modifică art.1, art.2 alin.(5) lit.a și b, art.3 lit.a și b, art.4, art.5, art.6 partea introductivă și lit.c, art.7, art.8, art.10, art.15 alin.(1), (3), (4) și (6), art.16 alin.(2), art.17, art.18, art.19, art.20 alin.(1); introduce lit.g la art.3; abrogă art.2 alin.(3), art.11, art.12, art.13, art.14
2. aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 48/2002	M. Of. nr. 69/31 ian. 2002	
	Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare		
3. modificări prin	O.G. nr. 77/2003	M. Of. nr. 619/30 aug. 2003	
	Ordonanță pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare		modifică art.2, art.4, art.9, art.10 lit.c),d), e), f) și g), art.20 alin.(1), (3) și (4); introduce secțiunea a VI-a la cap.II, după art.19, cu art.19 ¹ -19 ⁴ , alin.(5) și (6) la art.20, art.25 la cap.IV
aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 27/2004	M. Of. nr. 216/11 mar. 2004	
	<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>		
4. modificări prin	L. nr. 27/2004	M. Of. nr. 216/11 mar. 2004	
	Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare		modifică art.2 alin.(1) și alin.(5), art.20 alin.(1),(3) și (6), art.22, titlul cap.III; introduce alin.(1 ¹) și alin.(3 ¹) la art.2 , alin.(4) la art.21 ; abrogă art.20 alin.(4)

5. modificări prin	L. nr. 324/2006	M. Of. nr. 626/20 iul. 2006	
	Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare		modifică art.2 alin.(1), art.19 ¹ , art.19 ³ , art.20 alin.(1), art.21, art.23; introduce alin.(9) la art.2, alin.(2) la art.19 ⁴ , art.19 ⁵ - 19 ¹⁰ , art.23 ¹ ; abrogă alin.(3) al art.20

Dispune republicarea cu renumerotare

6. republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 99/8 feb. 2007

Ordonanța privind prevenirea și sancționarea tuturor
formelor de discriminare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 10/2016 - M. Of. nr. 505/5 iul. 2016)

7. completat prin

O.U.G. nr. 75/2008

M. Of. nr. 462/20 iun. 2008

Ordonanță de urgență privind stabilirea de măsuri pentru
soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției
aprobată cu modificări prin L. nr. 76/2009

M. Of. nr. 231/8 apr. 2009

(v. D.C.C. nr. 104/2009 - M. Of. nr. 73/6 feb. 2009 (art. I și II); D.C.C. nr. 784/2009 - M. Of. nr. 466/7 iul.
2009 (art. III))

8. admisă excepție
de neconst. prin

D.C.C. nr. 818/2008

M. Of. nr. 537/16 iul. 2008

Decizia nr. 818 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de
neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 2 alin. (3) și
art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind
prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 alin. (1), în
măsura în care din acestea se desprinde
înțelesul că instanțele judecătoarești au
competența să anuleze ori să refuze aplicarea
unor acte normative cu putere de lege,
considerând că sunt discriminatorii, și să le
înlocuiască cu norme create pe cale judiciară
sau cu prevederi cuprinse în alte acte
normative.

9. admisă excepție
de neconst. prin

D.C.C. nr. 819/2008

M. Of. nr. 537/16 iul. 2008

Decizia nr. 819 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de
neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 2 alin. (1)-(3),
art. 6 și art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.
137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor
formelor de discriminare

art. 1, art. 2 alin. (3), art. 27 alin. (1) în
măsura în care din acestea se desprinde
înțelesul că instanțele judecătoarești au
competența să anuleze ori să refuze aplicarea
unor acte normative cu putere de lege,
considerând că sunt discriminatorii, și să le
înlocuiască cu norme create pe cale judiciară
sau cu prevederi cuprinse în alte acte
normative.

10. admisă excepție
de neconst. prin

D.C.C. nr. 820/2008

M. Of. nr. 537/16 iul. 2008

Decizia nr. 820 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de
neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 2 alin. (3) și
art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000
privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de
discriminare

art. 1, art. 2 alin. (3) și art. 27 alin. (1) în
măsura în care din acestea se desprinde
înțelesul că instanțele judecătoarești au
competența să anuleze ori să refuze aplicarea
unor acte normative cu putere de lege,
considerând că sunt discriminatorii, și să le
înlocuiască cu norme create pe cale judiciară
sau cu prevederi cuprinse în alte acte
normative.

11. admisă excepție
de neconst. prin

D.C.C. nr. 821/2008

M. Of. nr. 537/16 iul. 2008

Decizia nr. 821 din 3 iulie 2008 referitoare la excepția de
neconstituționalitate a prevederilor art. 1, art. 2 alin. (1), (3)
și (11) și art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000
privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de
discriminare

art. 1, art. 2 alin. (3), art. 27 alin. (1) în
măsura în care din acestea se desprinde
înțelesul că instanțele judecătoarești au
competența să anuleze ori să refuze aplicarea
unor acte normative cu putere de lege,
considerând că sunt discriminatorii, și să le
înlocuiască cu norme create pe cale judiciară
sau cu prevederi cuprinse în alte acte
normative.

12. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 997/2008	M. Of. nr. 774/18 nov. 2008	Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	art. 20 alin. (3) în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuse aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.
13. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 1325/2008	M. Of. nr. 872/23 dec. 2008	Decizia nr. 1325 din 4 decembrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	în măsura în care din aceasta se desprinde înțelesul că instanțele judecătoarești au competența să anuleze ori să refuse aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative
14. modificări prin	L. nr. 76/2009	M. Of. nr. 231/8 apr. 2009	Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției	aprobă cu modificări O.U.G. nr. 75/2008 și abrogă art. 19 alin. (3)
15. modificări prin	L. nr. 61/2013	M. Of. nr. 158/25 mar. 2013	Lege pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	modifică art. 20 alin. (6) și (8), art. 24 alin. (1) - (3), art. 27 alin. (4)
16. modificări prin	O.U.G. nr. 19/2013	M. Of. nr. 183/2 apr. 2013	Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	modifică art. 10 lit. c) - g), art. 26 alin. (1); introduce art. 4 ¹ , alin. (2 ¹) la art. 26; abrogă art. 9, art. 13 alin. (2)
aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 189/2013	M. Of. nr. 380/27 iun. 2013	<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>	
17. modificări prin	L. nr. 189/2013	M. Of. nr. 380/27 iun. 2013	Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	aprobă O.U.G. nr. 19/2013 și modifică art. 26 alin. (2 ¹); introduce alin. (1 ¹) la art. 26
18. rectificare	RECTIFICARE	M. Of. nr. 133/24 feb. 2014		rectifică art. 23 alin. (5) lit. f)
19. republicare cu renumerotare		M. Of. nr. 166/7 mar. 2014	Ordonanță privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	

20. modificări prin

L. nr. 153/2017

M. Of. nr. 492/28 iun. 2017

Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

abrogă art. 30 alin. (3)

21. completat prin

O.U.G. nr. 45/2020

M. Of. nr. 309/13 apr. 2020

Ordonanță de urgență pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

introduce art. 24¹

22. modificări prin

L. nr. 167/2020

M. Of. nr. 713/7 aug. 2020

Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și pentru completarea art. 6 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de şanse și de tratament între femei și bărbați

introduce alin. (5¹)-(5⁷) la art. 2 și alin. (1¹)-(1²) și (2¹)-(2³) la art. 26;
abrogă art. 26 alin. (4)

Dispune republicarea cu renumerotare

23. modificări prin

L. nr. 193/2022

M. Of. nr. 643/29 iun. 2022

Lege pentru modificarea art. 23 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

modifică art. 23 alin. (2)

Dispune republicarea cu renumerotare

L. nr. 272/2004**M. Of. nr. 557/23 iun. 2004*****Lege privind protecția și promovarea drepturilor copilului***

(v. Decizia I.C.C.J. nr. III/2007 - M. Of. nr. 732/30 oct. 2007 (art. 124 alin. (1); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2012 - M. Of. nr. 120/20 iun. 2012 (art. 94 alin. (3), art. 129)

1. promulgată prin **D. nr. 481/2004** **M. Of. nr. 557/23 iun. 2004**

Decret pentru promulgarea Legii privind protecția și promovarea drepturilor copilului

2. modificări prin **H.G. nr. 1762/2005** **M. Of. nr. 1182/28 dec. 2005**Hotărâre privind indexarea cuantumului alocăției lunare de *indexează cuantumul alocăției lunare de plasament*

ieșit din vigoare - temporar

3. modificări prin **H.G. nr. 3/2007** **M. Of. nr. 21/12 ian. 2007**Hotărâre privind indexarea cuantumului alocăției lunare de *indexează cuantumul alocăției lunare de plasament*

ieșit din vigoare - temporar

4. modificări prin **H.G. nr. 9/2008** **M. Of. nr. 20/10 ian. 2008**Hotărâre privind indexarea cuantumului alocăției lunare de *indexează cuantumul alocăției lunare de plasament*

ieșit din vigoare - temporar

5. modificări prin **H.G. nr. 1663/2008** **M. Of. nr. 844/16 dec. 2008**Hotărâre privind indexarea cuantumului alocăției lunare de *indexează cuantumul alocăției lunare de plasament*6. modificări prin **L. nr. 71/2011** **M. Of. nr. 409/10 iun. 2011**Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009
privind Codul civil*abrogă, la data de 1 oct. 2011, art. 40 alin. (1), art. 41 și art. 42*

(v. D.I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 283/17 apr. 2014)

7. modificări prin **L. nr. 197/2012** **M. Of. nr. 754/9 nov. 2012**

Lege privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale

*abrogă art. 114-117, art. 148 alin. (5) la data de 1 ianuarie 2013*8. modificări prin **L. nr. 187/2012** **M. Of. nr. 757/12 nov. 2012**Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009
privind Codul penal*abrogă, la data de 1 februarie 2014, art. 132 și art. 133**Dispune republicarea cu renumerotare*

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

9. modificări prin **L. nr. 257/2013** **M. Of. nr. 607/30 sep. 2013**

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

modifică art. 4, art. 9, art. 11 alin. (7), art. 12 alin. (1), art. 13 alin. (1), art. 15, art. 18 alin. (2), art. 22 alin. (4), art. 29 alin. (2), art. 35 alin. (4), art. 44 alin. (2), art. 48 alin. (2) și (4), art. 51 alin. (2) și (3), art. 54, art. 56 lit. d), art. 62, art. 63, art. 64 alin. (1), art. 64 alin. (3), art. 65 alin. (1), art. 66 alin. (1), art. 66 alin. (2), art. 70, titlul cap. VI, art. 85 alin. (1) și (2), art. 87 alin. (1) și (2), art. 89, art. 90, art. 92, art. 94 alin. (4), art. 106 alin. (1) lit. a) și g), art. 110 alin. (2), art. 118 alin. (1), art. 119 alin. (1), art. 120, art. 134 alin. (2), art. 135;

introduce alin. (1^a) la art. 2, alin. (5) la art. 2, art. 7^a, art. 11^a, art. 12^a, alin. (4) și (5) la art. 14, art. 16^a, art. 16^b, alin. (1^a) și (1^b) la art. 27, alin. (3) la art. 29, alin. (2) - (2^a) la art. 31, alin. (2^a) la art. 46, art. 46^a, alin. (1^a) și (1^b) la art. 64, alin. (1^a) la art. 66, alin. (4) la art. 69, alin. (3) la art. 80, alin. (3) la art. 84, art. 87^a, art. 91^a, secțiunea 3^a la cap. VI cu art. 97^a - 97^b, alin. (3) și (4) la art. 104, art. 105^a, lit. k) la art. 106 alin. (1), alin. (3) la art. 106, art. 109^a, alin. (3) și (4) la art. 113, alin. (4) și (5) la art. 119, alin. (5) la art. 125;

abrogă art. 17 alin. (2), art. 130 alin. (2), art. 148 alin. (6);

în tot cuprinsul legii, sintagmele „abuz sau neglijare”, „abuzul sau neglijarea”, „abuzat sau neglijat”, „abuzului și exploatarii” se înlocuiesc cu sintagmele „abuz, neglijare, exploatare și orice formă de violență asupra copilului”, „abuzul, neglijarea, exploatarea și orice formă de violență asupra copilului”, „abuzat, neglijat, exploataat și supus oricărei forme de violență asupra copilului”, „abuzului, neglijării, exploatarii și oricărei forme de violență asupra copilului”;

în tot cuprinsul legii, sintagma „Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice”

Dispune republicarea cu renumerotare

10. republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 159/5 mar. 2014

Lege privind protecția și promovarea drepturilor copilului

11. modificări prin

L. nr. 131/2014

M. Of. nr. 740/10 oct. 2014

Lege pentru modificarea alin. (1) și (2) ale art. 64 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

modifică la 1 ianuarie 2015 art. 64 alin. (1) și (2)

12. modificări prin

O.U.G. nr. 65/2014

M. Of. nr. 760/20 oct. 2014

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative

modifică art. 128 alin. (1) și (2), art. 129 alin. (4) și (5); introduce alin. (5) la art. 122, alin. (6) la art. 128, alin. (6) - (9) la art. 129

aprobată cu modificări și L. nr. 125/2015
completări prin

M. Of. nr. 383/2 iun. 2015

Dispune republicarea cu renumerotare

13. modificări prin L. nr. 52/2016 M. Of. nr. 253/5 apr. 2016
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 modifică art. 18 alin. (1) lit. c), art. 18 alin. (5) și (6), art. 20 alin. (1); privind protecția și promovarea drepturilor copilului

introduce alin. (6¹) la art. 18

14. modificări prin L. nr. 286/2018 M. Of. nr. 1029/4 dec. 2018
Lege pentru modificarea alin. (1) și (2) ale art. 64 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului modifică art. 64 alin. (1) și (2)

15. modificări prin L. nr. 45/2020 M. Of. nr. 287/6 apr. 2020
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 modifică art. 46 alin. (3) partea introductivă și lit.i); privind protecția și promovarea drepturilor copilului introduce lit.j) la art. 46 alin. (3), lit.g) la art. 52 alin. (1)

16. modificări prin L. nr. 140/2022 M. Of. nr. 500/20 mai 2022
Lege privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative modifică art. 60 lit. a)

Dispozițiile art. 118 alin. (2) și ale art. 170 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, astfel cum au fost reglementate, respectiv modificate prin prezenta lege, vor intra în vigoare la data care va fi prevăzută de legea specială privind reprezentantul personal.

17. modificări prin L. nr. 143/2022 M. Of. nr. 502/23 mai 2022
Lege pentru modificarea și completarea art. 129 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru stabilirea unor măsuri de asistență socială modifică art. 129 alin. (1) și (6); introduce alin. (6¹) la art. 129

18. modificări prin O.U.G. nr. 95/2022 M. Of. nr. 647/29 iun. 2022
Ordonanță de urgență privind aprobatarea programelor guvernamentale de creditare "StudentInvest" și "FamilyStart", precum și pentru modificarea art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului modifică art. 128 alin. (1)

aprobată cu modificări și L. nr. 224/2023 M. Of. nr. 655/17 iul. 2023
completări prin

19. modificări prin L. nr. 191/2022 M. Of. nr. 652/30 iun. 2022

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

modifică art. 3 lit. d), art. 4 lit. c) și d), art. 21 alin. (1) lit. d), art. 24 alin. (1) și (2), art. 25 alin. (1) și (2), art. 27 alin. (4), art. 28 alin. (2), art. 41 alin. (2), art. 46 alin. (3) lit. i), art. 58 alin. (3) și (4), art. 62 partea introductivă și lit. c) ale alin. (1) și alin. (2), art. 64 alin. (2) (la 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I), art. 65 alin. (2) lit. a), art. 66 alin. (3), art. 68 alin. (5), art. 70 alin. (1), art. 73 alin. (4), art. 74, titlul cap. IV, art. 76, art. 77 alin. (1) - (3), art. 78, art. 79 alin. (1), art. 88 alin. (2), art. 105 alin. (1), (3) și (5), art. 115 alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 122 alin. (2), art. 123, art. 128 alin. (3) - (5), art. 129 alin. (1), (3) și (4), art. 129 alin. (5), art. 142 alin. (2) lit. c), art. 142 alin. (3) lit. c), art. 151 alin. (1); În tot cuprinsul legii, sintagmele „organism privat autorizat” și „organism privat acreditat” se înlocuiesc cu sintagma „furnizor privat acreditat”, iar sintagma „organism privat” se înlocuiește cu sintagma „furnizor privat”; introduce alin. (6) la art. 17, lit. h) și i) la art. 52 alin. (1), alin. (2¹) - (2³) la art. 52, alin. (4) la art. 55, art. 55¹, lit. f) la art. 60, alin. (3¹) la art. 66, art. 67¹, alin. (3¹) la art. 73, alin. (3¹) la art. 77, alin. (2¹) la art. 104, alin. (2¹) și (2²) la art. 115, lit. h) la art. 117, alin. (2¹) la art. 128 (la 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I), alin. (4¹) - (4⁴) la art. 129 (la 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I), alin. (7¹) la art. 129 și lit. l¹) la art. 142 alin. (1) (această literă intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I - 29 iulie 2022)

Dispune republicarea cu renumerotare

20. modificări prin	L. nr. 224/2023	M. Of. nr. 655/17 iul. 2023	Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2022 privind aprobarea programelor guvernamentale de creditare "StudentInvest" și "FamilyStart", precum și pentru modificarea art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului	aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 95/2022
21. completat prin	L. nr. 239/2023	M. Of. nr. 669/20 iul. 2023	Lege pentru completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului	introduce alin. (2) și (3) la art. 106 și art. 108 ¹
22. modificări prin	L. nr. 291/2023	M. Of. nr. 968/25 oct. 2023	Lege pentru modificarea și completarea art. 84 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru completarea art. 121 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	modifică art. 84 alin. (3); introduce alin. (4) și (5) la art. 84
23. modificări prin	L. nr. 298/2023	M. Of. nr. 991/1 nov. 2023	Lege pentru modificarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului	modifică art. 55 alin. (2), art. 129 alin. (4 ¹) și (4 ²)

24. modificări prin	L. nr. 100/2024	M. Of. nr. 369/18 apr. 2024	
	Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul asistenței sociale, precum și pentru completarea Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România și pentru modificarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului		modifică art. 115 alin. (3)
25. completat prin	L. nr. 122/2024	M. Of. nr. 414/7 mai 2024	
	Lege pentru introducerea, modificarea sau completarea mențiunii privind transpunerea normelor Uniunii Europene în cuprinsul unor acte normative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală		introduce mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene după art. 155
26. modificări prin	L. nr. 123/2024	M. Of. nr. 414/7 mai 2024	
	Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului		modifică art. 2 alin. (6) lit.c), art. 5 alin. (1), art. 6 lit. k), art. 17 alin. (3) și (4), art. 18 alin. (4), (5), (6), (6 ¹) și (7), art. 20 alin. (1), art. 20 alin. (2) lit. a), art. 36 alin. (7), art. 40 alin. (4) și (5), art. 41 alin. (1) și (2), art. 52 alin. (2), art. 89 alin. (2) și (3), art. 90 alin. (1), art. 96, art. 99, art. 100 alin. (2) și (3), art. 101 alin. (1), art. 102, art. 140; introduce lit. h)-j) la art. 4, lit. m) la art. 6, alin. (3 ¹) la art. 18, alin. (3) la art. 39, lit. e) la art. 43, art. 140 ¹ -140 ⁴
27. completat prin	L. nr. 147/2024	M. Of. nr. 497/29 mai 2024	
	Lege pentru completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului		introduce alin. (2 ¹) la art. 9, alin. (3 ¹) la art. 48
28. modificări prin	O.G. nr. 27/2024	M. Of. nr. 789/9 aug. 2024	
	Ordonanță privind condițiile de obținere a atestatului, procedura de atestare și statutul asistentului maternal		abrogă art. 122 alin. (4) și (5)

L. nr. 60/1991

M. Of. nr. 192/25 sep. 1991

Lege privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice

1. modificări prin	O.G. nr. 55/1994	M. Of. nr. 242/29 aug. 1994 Ordonanță privind majorarea limitelor minime și maxime ale amenziilor contravenționale stabilite prin acte normative aflate în vigoare la 1 iunie 1994 aprobată prin L. nr. 129/1994	modifică art. 26 alin. (2) M. Of. nr. 354/21 dec. 1994 (v. D.C.C. nr. 91/1995 - M. Of. nr. 272/23 nov. 1995)
2. modificări prin	L. nr. 31/2004	M. Of. nr. 223/15 mar. 2004 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice	modifică art.1 alin.2, art.2, art.3, art.4, art.6, art.7, art.8, art.9 lit.a), art.10, art.12, art.13 lit.c), art.19, art.20, art.26 alin.2, art.27; introduce art.28 ¹ ; abrogă art.26 alin.1 lit.e) și g)
3. modificări prin	L. nr. 208/2004	M. Of. nr. 505/4 iun. 2004 Lege pentru completarea art. 1 din Legea nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice	introduce alin. 3 la art. 1
4. republicare cu renumerotare		M. Of. nr. 888/29 sep. 2004 Legea nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice	
5. modificări prin	L. nr. 187/2012	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	abrogă, la data de 1 februarie 2014, art. 29 alin. 1
6. republicare cu renumerotare		M. Of. nr. 186/14 mar. 2014 Lege privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice	
7. modificări prin	L. nr. 240/2021	M. Of. nr. 965/8 oct. 2021 Lege pentru modificarea Legii nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice	modifică art. 15 lit. c) și art. 26 alin. (1) lit. h)

L. nr. 504/2002

M. Of. nr. 534/22 iul. 2002

Legea audiovizualului

1. promulgată prin D. nr. 681/2002 M. Of. nr. 534/22 iul. 2002
 Decret pentru promulgarea Legii audiovizualului

2. modificări prin L. nr. 591/2002 M. Of. nr. 791/30 oct. 2002
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor

înlocuiește denumirea "Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații" cu denumirea "Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației"

3. modificări prin L. nr. 402/2003 M. Of. nr. 709/10 oct. 2003
 Lege privind modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002

modifică art.1 lit. d), art.2 alin. (3) și (4), art.6 alin. (4), art.11 alin. (5), (7) și (8), art.14 alin. (1) și (3), art. 15 alin. (5) - (7), art. 35 alin. (1), art. 44 alin. (10), art. 49 lit. a), art.75 alin. (3) lit.d), art.78, art.88 alin. (1), art. 91 alin. (1) și (2), art.93, art.94, art.95, art.96 alin. (1), art.97 alin. (1); introduce alin. (8) la art. 15, lit.c¹) la art. 57, art. 95¹, art.95², alin. (1¹) la art. 96; abrogă art. 54 lit.h), art. 90 alin. (1) lit.g).

Dispune republicarea cu renumerotare

4. modificări prin O.U.G. nr. 123/2005 M. Of. nr. 843/19 sep. 2005
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe
 aprobată cu modificări și L. nr. 329/2006 M. Of. nr. 657/31 iul. 2006
 completări prin

5. modificări prin O.U.G. nr. 3/2006 M. Of. nr. 133/13 feb. 2006
 Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii audiovizualului nr. 504/2002 M. Of. nr. 453/25 mai 2006
 aprobată cu completări prin L. nr. 197/2006 M. Of. nr. 453/25 mai 2006
Dispune republicarea cu renumerotare

6. modificări prin L. nr. 197/2006 M. Of. nr. 453/25 mai 2006
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2006 pentru modificarea Legii audiovizualului nr. 504/2002
aprobă cu completări O.U.G. nr. 3/2006 și modifica art. 95 alin. (1) partea introductivă

7. completat prin L. nr. 364/2007 M. Of. nr. 898/28 dec. 2007
 Lege pentru completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002 *introduce alin.(1¹) la art.5, art.91¹*

8. completat prin L. nr. 116/2008 M. Of. nr. 384/21 mai 2008
 Lege pentru completarea art. 89 din Legea audiovizualului nr. 504/2002 *introduce lit. d) la art. 89*

9. modificări prin O.U.G. nr. 181/2008 M. Of. nr. 809/3 dec. 2008

modifică art. 1, art. 2, art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 10, art. 16 alin. (1), art. 17 alin. (1) lit. a), c) și d), alin. (3) și (4), art. 18 alin. (4), art. 23, art. 25, art. 27, art. 28 alin. (4), (5) și (7), art. 29, art. 31, art. 34 alin. (1) și (4), art. 35, art. 36, art. 37, art. 38, art. 39, art. 43 alin. (1) și (2), art. 44, art. 46, art. 48, art. 49, art. 50, art. 51, art. 52, art. 54, art. 55 alin. (1) și (3), art. 56 alin. (1), art. 57 alin. (1) lit. a)-c), art. 58 alin. (2), art. 59, art. 60, art. 61 alin. (3), art. 62 alin. (1) și (4), art. 63, art. 64, art. 65, art. 66, art. 73, art. 74 alin. (3) și (4), art. 76, art. 82 alin. (1) și (2), art. 85 alin. (4) și (5), art. 86, art. 88, art. 90 alin. (1) și (2), art. 91, art. 93 alin. (1) și (3), art. 95¹ partea introductivă, art. 96 alin. (1) și (4);

introduce art. 1¹, art. 26¹, titlul unui nou capitol, Cap. III¹ după art. 26¹, titlul unui nou capitol, Cap. III² după art. 38, art. 39¹, titlul unui nou capitol, Cap. III³ după art. 39¹, alin. (5) la art. 74, art. 75¹, alin. (2) și (3) la art. 84, alin. (10) la art. 85, mențiunea privind transpunerea normelor comunitare, după art. 99;

abrogă art. 30, art. 33, art. 42, art. 91¹, art. 96 alin. (1)

aprobată cu modificări și L. nr. 333/2009
completări prin

M. Of. nr. 790/19 nov. 2009

Dispune republicarea cu renumerotare

10. modificări prin	L. nr. 330/2009	M. Of. nr. 762/9 nov. 2009
	Lege-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice	la data de 12 nov. 2009, abrogă art. 98 alin. (2) liniuța a 2-a
ieșit din vigoare		(v. D.C.C. nr. 1615/2011 - M. Of. nr. 99/8 feb. 2012; Decizia I.C.C.J. nr. 11/2012 - M. Of. nr. 734/31 oct. 2012 (art. 30))
11. modificări prin	L. nr. 333/2009	M. Of. nr. 790/19 nov. 2009

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 181/2008 pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002

aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 181/2008 și modifică art. I pct. 1, 9, 17, 31, 34-37, art. 3 alin. (3), art. 10 alin. (3) lit. g), i) și l), alin. (5), art. 17 alin. (1) lit. d) pct. 3 și 11 și alin. (3), art. 27 alin. (1), art. 28 alin. (5), art. 31 alin. (4) partea introductivă și lit. a), art. 34 alin. (3), art. 36 alin. (2) și (3), art. 37 alin. (2), art. 39 alin. (2) și (3), art. 43 alin. (1), art. 44 alin. (1) și (3), art. 50, art. 52 alin. (2) lit. a) și b), alin. (3) și (5), art. 54 alin. (1) lit. j) și k) și alin. (2), art. 56 alin. (1), art. 57 alin. (1) partea introductivă și lit. b), art. 59 alin. (1) și (2), art. 60, art. 62 alin. (1), (3) și (4), art. 63, art. 64, art. 65, art. 66, art. 69, art. 73, art. 82 alin. (1), art. 86 alin. (2), art. 88 alin. (1), art. 90 alin. (1) lit. h) și alin. (2), art. 91 alin. (1) și (3), art. 93 alin. (1) și (3), art. 94, art. 96 alin. (1); introduce pct. 5¹, 31¹, 31² la art. 1, alin. (2) la art. 1, lit. c) la art. 2 alin. (4), alin. (6) la art. 52, art. 57¹, alin. (4)-(7) la art. 59, art. 61¹, art. 62¹, art. 65¹, art. 90¹, art. 93¹; abrogă art. I pct. 33, art. 28 alin. (7), art. 43 alin. (2), art. 48 lit. f), art. 53, art. 54 alin. (1) lit. h), art. 62 alin. (2) și (5), art. 67, art. 70-72, art. 88 alin. (2), art. 96 alin. (2) și (3); înlocuiește, în tot cuprinsul legii, sintagma "rețele de telecomunicații" cu sintagma "rețele de comunicații electronice" și denumirea "Autoritatea Națională pentru Comunicații" cu denumirea "Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații"

12. modificări prin O.U.G. nr. 19/2011 M. Of. nr. 146/28 feb. 2011

Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru modificarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice

modifică art. 19 alin. (1), art. 59 alin. (6), art. 65 partea introductivă, art. 65¹ partea introductivă, art. 73 alin. (1)

aprobată cu modificări și L. nr. 67/2013
completări prin

M. Of. nr. 176/1 apr. 2013

13. modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

modifică, la data de 1 februarie 2014, art. 90¹ alin. (1) lit. a), art. 96

Dispune republicarea cu renumerotare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

14. modificări prin L. nr. 67/2013 M. Of. nr. 176/1 apr. 2013

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2011 privind unele măsuri pentru modificarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice

aprobă O.U.G. nr. 19/2011 și modifică art. 59 alin. (6), art. 65 lit. c) și f), art. 65¹ lit. a) și b);

introduce alin. (5¹) la art. 52, art. 59¹;

abrogă art. 19

15. modificări prin O.U.G. nr. 25/2013 M. Of. nr. 208/12 apr. 2013

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002

modifică art. 51, art. 56 alin. (1); introduce art. 29¹

aprobată cu modificări prin L. nr. 181/2015

M. Of. nr. 484/2 iul. 2015

Dispune republicarea cu renumerotare

16. modificări prin	L. nr. 95/2014	M. Of. nr. 500/4 iul. 2014	Lege pentru modificarea art. 86 din Legea audiovizualului nr. 504/2002	modifică art. 86
17. modificări prin	L. nr. 103/2014	M. Of. nr. 518/11 iul. 2014	Lege pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002	modifică art. 90 alin. (1) lit. g); introduce Cap. III ⁴ cu art. 42 ¹ , o anexă
<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>				
18. completat prin	O.U.G. nr. 18/2015	M. Of. nr. 423/15 iun. 2015	Ordonanță de urgență privind stabilirea unor măsuri necesare pentru asigurarea tranzitiei de la televiziunea analogică terestră la televiziunea digitală terestră și implementarea serviciilor multimedia la nivel național aprobată cu modificări prin L. nr. 345/2015	introduce, la 1 iulie 2015, cap. IV ¹ cu art. 49 ¹ și art. 49 ²
<i>M. Of. nr. 971/29 dec. 2015</i>				
19. modificări prin	L. nr. 181/2015	M. Of. nr. 484/2 iul. 2015	Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2013 pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002	aprobă O.U.G. nr. 25/2013 și modifică art. 29 ¹ alin. (1)-(4), art. 51 alin. (1)
20. modificări prin	L. nr. 211/2015	M. Of. nr. 550/24 iul. 2015	Lege pentru modificarea art. 20 din Legea audiovizualului nr. 504/2002	modifică art. 20
<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>				
21. modificări prin	L. nr. 345/2015	M. Of. nr. 971/29 dec. 2015	Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2015 privind stabilirea unor măsuri necesare pentru asigurarea tranzitiei de la televiziunea analogică terestră la televiziunea digitală terestră și implementarea serviciilor multimedia la nivel național, precum și pentru completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002	abrogă Cap. IV ¹ cu art. 49 ¹ -49 ²
22. modificări prin	L. nr. 187/2016	M. Of. nr. 838/21 oct. 2016	Lege pentru modificarea Legii audiovizualului nr. 504/2002	modifică art. 3 alin. (1), art. 17 alin. (1) lit.d pct. 12
23. modificări prin	L. nr. 66/2017	M. Of. nr. 273/19 apr. 2017	Lege privind abrogarea art. 29_1 din Legea audiovizualului nr. 504/2002	abrogă art. 29 ¹
24. completat prin	L. nr. 246/2018	M. Of. nr. 932/5 nov. 2018	Lege pentru completarea art. 42 ² din Legea audiovizualului nr. 504/2002	introduce alin. (4) și (5) la art. 42 ¹
25. modificări prin	L. nr. 52/2019	M. Of. nr. 222/21 mar. 2019	Lege pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002	modifică art. 90 alin. (1) lit. g); introduce pct. 13 la art. 17 alin.(1) lit.d, cap. III ⁵ cu art. 42 ² - 42 ⁴
26. modificări prin	L. nr. 109/2019	M. Of. nr. 418/28 mai 2019		

Lege privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice, serviciilor poștale și supravegherii pieței echipamentelor

modifică art. 93 alin. (3) și (4) și art. 94

27. modificări prin

L. nr. 190/2022

M. Of. nr. 651/30 iun. 2022

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 504/2002, pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia, precum și pentru modificarea Legii nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune

modifică art. 1 pct. 1, art. 1 pct. 4, 10, 15-17, 19, 21 și 36, art. 10 alin. (2), art. 10 alin. (3) lit. i), art. 10 alin. (6), art. 11 alin. (5), art. 12 alin. (5), art. 13 alin. (1) lit. a), art. 15 alin. (8), art. 16 alin. (1), art. 22 alin. (1)-(3), art. 23, art. 28 alin. (5) și (6), art. 29, art. 31, art. 34 alin. (2) și (4), art. 35, art. 39, art. 40, titlul cap. III⁴, art. 42¹ alin. (1), art. 44 alin. (2) partea introductivă, art. 44 alin. (11), art. 45 alin. (1)-(3), art. 48 lit. d) și g), art. 51 alin. (1), art. 75, art. 82 alin. (1), art. 82 alin. (4), art. 91 alin. (1), mențiunea privind transpunerea normelor europene; introduce pct. 1¹ la art. 1, pct. 39-44 la art. 1, alin. (2¹) la art. 2, alin. (6) la art. 2, art. 2¹-2³, art. 6¹, lit. m)-o) la art. 10 alin. (3), alin. (3¹) la art. 10, alin. (7)-(14) la art. 10, lit. c) la art. 13 alin. (1), alin. (1¹) la art. 15, alin. (4¹) la art. 20, alin. (5) la art. 34, art. 41¹, după titlul cap. III⁴, alin. (6)-(8) la art. 42¹, cap. III⁶, cu art. 42⁵-42¹⁰, după cap. III⁵, lit. g) la art. 44 alin. (2), alin. (7¹) la art. 44, alin. (3) la art. 50, art. 74¹, alin. (1¹) și (1²) la art. 82, alin. (6)-(8) la art. 82, art. 91², alin. (4) la art. 97; abrogă art. 20 alin. (6), art. 28 alin. (2), art. 39¹, art. 75¹

Dispunie republicarea cu renumerotare

28. completat prin

L. nr. 217/2023

M. Of. nr. 634/11 iul. 2023

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002

introduce alin. (8) la art. 28

29. modificări prin

L. nr. 424/2023

M. Of. nr. 1194/29 dec. 2023

Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2023 abrogă art. 28 alin. (8) pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002

abrogă art. 28 alin. (8)

30. modificări prin

L. nr. 232/2024

M. Of. nr. 713/22 iul. 2024

Lege pentru modificarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea și a art. 29 din Legea audiovizualului nr. 504/2002

modifică art. 29 alin. (6)

L. nr. 198/2023**M. Of. nr. 613/5 iul. 2023****Legea învățământului preuniversitar**

Prevederile art. 133 alin. (1) și (2) intră în vigoare începând cu anul 2025-2026.

1. promulgată prin	D. nr. 975/2023	M. Of. nr. 613/5 iul. 2023	Decret privind promulgarea Legii învățământului preuniversitar
2. modificări prin	O.U.G. nr. 72/2023	M. Of. nr. 792/1 sep. 2023	Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative în domeniul educației, precum și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ
	aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 427/2023	M. Of. nr. 2/3 ian. 2024
3. modificări prin	O.U.G. nr. 115/2023	M. Of. nr. 1139/15 dec. 2023	Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene
			modifică art. 248 alin. (2) și alin. (21); aplicarea prevederilor art. 63 alin. (4), art. 78 alin. (8), art. 105 alin. (10) se suspendă până la începutul anului școlar 2025—2026; prorogă: a) prevederile art. 67 alin. (4), (6), (7), (8) până la începutul anului școlar 2025—2026; b) prevederile art. 116—art. 119 până la începutul anului școlar 2025—2026; c) prevederile art. 131 alin. (11) până la începutul anului școlar 2025—2026; d) prevederile art. 138 alin. (5) până la începutul anului școlar 2025—2026; e) prevederile art. 139 alin. (2) lit. d), alin. (3), (7) până la începutul anului școlar 2025—2026; f) prevederile art. 23 alin. (1) lit. f) și art. 207 alin. (11) până la începutul anului școlar 2025—2026; g) prevederile art. 217 alin. (3) până la începutul anului școlar 2025—2026; h) art. 77 alin. (4) până la data de 1 ianuarie 2025; Finanțarea în baza și în limitele costului standard / elev /preșcolar /antepreșcolar, potrivit dispozițiilor art. 139 alin. (1), (2) lit. a)—c), (4) și (9)—(16) se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2024

Prevederile art. LIII intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024, cu următoarele excepții: a) pct. 12 referitor la dispozițiile art. 26 alin. (1) lit. d) și f), pct. 27 referitor la dispozițiile art. 45 alin. (14), pct. 52, 58, 89, 92, 105, 113 intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei ordonanțe de urgență; b) pct. 116 intră în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2025, următoare datei de la care România este autorizată să aplique o măsură specială de derogare de la dispozițiile Directivei 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, cu modificările și completările ulterioare; c) pct. 128 și 129 intră în vigoare la data de 18 ianuarie 2024; Prevederile art. LXIV, pct. 7 intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024; Prevederile art. LXIV, pct. 7 intră în vigoare la 10 zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I;

4. modificări prin

L. nr. 427/2023

M. Of. nr. 2/3 ian. 2024

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/2023 pentru modificarea unor acte normative în domeniul educației, precum și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 72/2023;
modifică art. 82 alin. (7) și (8), art. 82 alin. (15) și art. 248 alin. (24);
introduce alin. (24¹) la art. 248;
abrogă art. 82 alin. (14)

5. modificări prin

O.U.G. nr. 10/2024

M. Of. nr. 160/27 feb. 2024

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative

modifică art. 42

6. modificări prin

O.U.G. nr. 95/2024

M. Of. nr. 614/29 iun. 2024

Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii Învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii Învățământului superior nr. 199/2023

modifică art. 31 alin. (7), art. 33 alin. (7), (9) și (12), art. 62 alin. (2), art. 66, art. 69 alin. (13), art. 76 alin. (5) lit. j), art. 106 alin. (5), art. 108 alin. (1), (4), (5), (8), alin. (11) lit. a), alin. (12), (16), alin. (17) lit. a)-d) și alin. (18), art. 113 alin. (1), art. 138 alin. (9), art. 149 alin. (3) și (4), art. 152 alin. (1), art. 153 alin. (2), art. 166, art. 171 alin. (2), art. 176 alin. (1) lit. e) pct. ii), art. 248 alin. (7) și (9), art. 249 alin. (5)—(7), (9) și (23);
introduce alin. (2¹) la art. 62, alin. (10¹) la art. 69, alin. (8¹) la art. 83, alin. (1¹) la art. 108, alin. (3¹) la art. 108, alin. (8¹) la art. 108, alin. (12¹) la art. 108, alin. (18¹) la art. 108, alin. (10¹) la art. 117, alin. (1¹) la art. 120, pct. (iv) la art. 176 alin. (1) lit. e), alin. (6) la art. 209